

Nr 253.

Av herr **Brädefors m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 185, med förslag till förordning om värn- skatt för budgetåret 1940/41.*

Det mest anmärkningsvärda i regeringens förslag om värnsskatt för budgetåret 1940/41 är att värnsskatt pålägges personer, som inte ha något skatteunderlag. I enlighet med de sakkunniga, vilka inom finansdepartementet ha utrett frågan om avvägning av den direkta statsbeskattningen för budgetåret 1940/41, föreslår regeringen att »fysisk person, för vilken vid taxering år 1940 till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp icke fastställs, såframt för honom beräknas ett taxerat belopp å minst 1,000 kronor och han enligt 1 och 2 paragraferna lagen om folkpensionering är skyldig erlägga pensionsavgift», skall också erlägga värnsskatt med 5 kronor.

De sakkunniga och även finansministern ha funnit det i viss mån oegentligt, att många medborgare, som på grund av de skattefria avdragen icke betala någon statskatt, ej alls fått genom direkt beskattning dela de genom krisen uppkomna bördorna. Det är en del mindre inkomsttagare med många barn, som här åsyftas, men de barnrika familjerna få erlägga — som även de sakkunniga medge — större bidrag till staten i form av indirekta skatter än de mindre familjerna. Dessa indirekta skatter äro också genomförda av statsmakterna, varför befrielsen från erläggande av värnsskatt för de barnrika familjerna icke befriar dem från beskattning.

Vad sedan beträffar mindre familjer och ensamstående, så är det klart, att när inkomsten är så låg att de inte ha någon beskattningsbar inkomst, så ha de icke heller någon förmåga att betala några skatter alls. Regeringen anser emellertid, att när man fastställer skattefrihetsgränsen till 1,000 kronor taxerad inkomst, så kunna de skattskyldiga utan större svårigheter bära femkronorsskatten, och sålunda beräknar man att denna femkronorsskatt, som skall tagas utav personer utan beskattningsbar inkomst, skall inbringa till statskassan cirka två miljoner kronor.

Man beräknar också, att dessa skatter komma att erläggas frivilligt, enär man redan i förväg vet att — på grund av bestämmelserna om undantag vid utmätning och införsel för existensminimum — tvångsmedel vid skattens indrivning icke kan anlitas. Detta är ett erkännande av regeringen att nya skatter påläggas personer, vilkas inkomst- och förmögenhetsförhållanden icke ligga över existensminimum, samt att sådana personer beskat-

tas, som man redan i förväg vet icke lagligen kunna tvingas att betala skatten.

Det bör också vara klart för var och en, att t. ex. en skattskyldig i högsta ortgruppen, som har hustru och två barn samt har en taxerad inkomst av 1,000 kronor, icke med denna inkomst kan försörja sin familj utan det allmänna måste träda hjälpende emellan. Under sådana förhållanden är det orimligt att begära, att folk skall betala värnskatten med pengar som de erhålla från fattigvården för sitt och sin familjs uppehälle.

De i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stipulerade beskattningsfria avdragen äro så nätt tilltagna, att de under den nu rådande dyrtiden icke trygga det existensminimum, som den beskattningsfria inkomsten har avsett att trygga. Därför böra alla de befrias från värnskattens erläggande, vilkas beskattningsbara inkomst icke uppgår till minst 500 kronor.

Vi anse att när man söker skatteobjekt för att finansiera de militära utgifterna, så bör man inte lägga skatterna på de inkomster, som knappast täcka existensminimum, utan på de inkomster, som ingenting ha att göra med skattebetalarnas existensminimum. Sålunda bör den i regeringspropositionen upptagna skatteprocenten för svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag, sparbanker samt utländska juridiska personer höjas med 5 procent till 15 procent för att därmed kompensera den inkomstminskning, som blir följderna av vårt förslag om befrielse från värnskatten upp till 500 kronors beskattningsbar inkomst.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställa vi,

att riksdagen vid bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 185 med förslag till förordning om värnskatt för budgetåret 1940/41 må besluta följande förändrade lydelse av paragraferna 1 och 2:

»1.

Värnskatt skall — — — till staten av fysisk eller juridisk person, för vilken vid taxering år 1940 till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp av minst 500 kronor fastställles.

Värnskatt erlägges — — — förmögenhetsskatt.

2.

1 mom. — — — utgöra

a) för skattskyldiga fysiska personer ävensom för oskifta dödsbon och familjestiftelser:

när det till — — — lägst fem kronor;

när det — — — överstiger 3,000 men icke — — — 23 % av återstoden;

b) för svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag, sparbanker samt utländska juridiska personer:

femton procent av det beskattningsbara beloppet;

c) för andra — — — beskattningsbara beloppet.

2 mom. Rörande skatteplikt — — — motsvarande tillämpning. » ;

samt att de förändringar i övriga paragrafer, som äro behöfliga i anledning av den sålunda förändrade lydelsen i paragraferna 1 och 2, företagas av utskottet.

Stockholm i april 1940.

J. H. Brädefors.

H. Hagberg.

Axel Nordström.